

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

[Signature] Борис ІВНЄВ

_____ 2024 року

**ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ
за СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ОТОЛАРИНГОЛОГІЯ»**

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, первинна спеціалізація

Попередня освіта: Ступінь магістра за спеціальністю
222 «Медицина»

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
(Протокол № *11 «25» серпня* 2024р.)

Введено в дію наказом
по Університету від *«26» серпня* 2024 р. № *248*

ВСТУП

Ця програма розроблена на основі передового світового досвіду підготовки отоларингологів і сучасних тенденцій щодо визнання пріоритетності отоларингологічної практики.

Основною метою інтернатури є набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-отоларинголога, формування готовності до самостійної лікарської роботи з дотриманням принципів академічної доброчесності, медичної етики та деонтології, доказової медицини.

Після закінчення інтернатури та отримання звання лікаря-отоларинголога, фахівець має право діагностувати і лікувати захворювання ЛОР-органів та прилеглих структур. Отоларинголог у співпраці з фахівцями в області аудіології та фоніатрії займається діагностикою та лікуванням розладів спілкування, пов'язаних з голосом, мовленням та слухом, захворювання, що пов'язані із ураженням очей та лицьового скелету, лікуються в співпраці з лікарями інших спеціальностей (офтальмологи, щелепно-лицеві хірурги).

Об'єктами вивчення є: пацієнти з гострою та хронічною ЛОР-патологією з урахуванням наявної коморбідності та сучасні інноваційні технології надання як екстреної так і планової спеціалізованої медичної допомоги на догоспітальному і госпітальному етапах.

Одним з найважливіших сегментів, що забезпечує якість навчання на високому рівні є обладнання для діагностичних та лікувальних маніпуляцій: відеоендоскопічна стійка, стробоскоп, фіброскоп, ригідний ендоскоп з кутом 0°, 30°, 45°, 70°, 90°; мікродебрідер, мікроскоп, електрокоагулятор, хірургічний бор, комп'ютерні томографи, апарати УЗД, МРТ, рентген-апарат, аудіометричний кабінет, імпедансометричне обладнання. Обладнання для проведення об'єктивної аудіометрії (ОАЕ, КСВП, ССВП, ДСВП), стабілометрії та відеоністагмографії за умови їх наявності або при використанні телемедицини.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Отоларингологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и) підготовки в інтернатурі	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від <i>A</i> – самостійно, <i>B</i> – під наглядом куратора, <i>C</i> – асистенція, <i>D</i> – вчить або контролює інших (<i>A</i>) – означає, що процедури, кваліфіковані для самостійного виконання; (<i>B</i>) – можуть виконуватися лише під наглядом або в якості помічника-куратора, (<i>C</i>) – асистенція. (<i>D</i>) – виконує, вчить або контролює молодших інтернів у демонстрації та виконанні. Процедури, кваліфіковані для виконання під наглядом або асистенція (<i>B</i>), можуть виконуватися самостійно у момент, коли керівник спеціалізації вирішить, що інтерн володіє достатніми компетенціями для самостійного виконання маніпуляції.

Обсяг програми	<p>Тривалість підготовки – 22 місяці – 3432 години, 114,4 кредитів ЄКТС.</p> <p>Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (936 години). Практична частина: (бази стажування) – 16 місяців(2496 годин).</p> <p>Програма спеціалізації включає теоретичну освіту (участь у курсах спеціалізації), практичне навчання діагностичним, лікувально-реабілітаційним процедурам (під час стажування), самоосвіту та контроль успішності навчання (проходження колоквиумів та тестів практичних навичок). Формами навчання в інтернатурі є читання лекцій (до 15 % учбових годин), проведення семінарів, практичних занять, перегляд учбових фільмів, демонстрація операцій on-line в навчальній аудиторії.</p> <p>Практичними навичками лікарі-інтерни оволодівають під керівництвом викладачів у стаціонарних відділеннях отоларингології та поліклініці. Обов'язковим для інтерна є чергування в клініці (2 чергування на місяць по 12 годин кожне) під керівництвом високо кваліфікованих спеціалістів.</p>
-----------------------	---

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: терміну (22 місяці – 3432 години) інтернатури передбачено:

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти): 6 місяців (936 години), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2496 годин).

Рік підготовки	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	П	О	О	О	П	П	П	П	П	П	П	В
II-й	П	П	П	П	П	О	О	П	П	П	О	В

П – практична частина підготовки на базі стажування;

О – освітня частина підготовки – навчання на кафедрі;

В – відпустка.

Останній місяць другого року проходження інтернатури – атестація.

ІІІ. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

Вид компетентностей	Компетентності
Інтегральна компетентність	<p>ОУК 01. Здатність адаптуватися до нових умов і ситуацій та спроможність автономно діяти у них.</p> <p>ОУК 02. Спроможність до роботи у команді, зокрема у міждисциплінарній та інтернаціональній.</p> <p>ОУК 03. Спроможність до ефективної професійної та міжособистісної комунікації, вміння спілкуватися з людьми з особливими потребами, дітьми та особами літнього віку.</p> <p>ОУК 04. Лідерство у розробці та впровадженні інновацій та їх використання у професійній діяльності.</p> <p>ОУК 05. Вміння визнавати власні помилки та запобігати, мінімізувати негативні наслідки.</p> <p>ОУК 06. Демонстрування лідерських навичок, уміння приймати рішення та брати на себе відповідальність за управління ситуацією, вміння делегувати завдання іншим членам команди.</p> <p>ОУК 07. Спроможність до організації правового забезпечення та менеджменту якості роботи медичних та випробувальних лабораторій.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я, в тому числі вимог нормативно-правових актів, які регулюють діяльність медичних і випробувальних лабораторій, та розуміння принципів їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 02. Розуміння алгоритмів впровадження та виконання вимог державних та міжнародних стандартів щодо системи менеджменту якості медичних та випробувальних лабораторій.</p> <p>ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 04. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 05. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 06. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p>

	<p>ЗК 07. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 08. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 09. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти тощо).</p> <p>ЗК 10. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 11. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК 12. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами.</p>
<p>Професійні компетентності</p>	<p>ПК 01. Основні принципи консервативного та хірургічного лікування ЛОР-захворювань (показання, протипоказання, ускладнення)</p> <p>ПК 02. Методики проведення місцевої анестезії ЛОР-органів.</p> <p>ПК 03. Принципи хірургічного лікування захворювань верхніх дихальних шляхів.</p> <p>ПК 04. Принципи лікування інтра- та післяопераційних ускладнень</p> <p>ПК 05. Планування міждисциплінарного підходу до лікування захворювань спільно з анестезіологами, неврологами, нейрохірургами, ендокринологами, стоматологами та щелепно-лицьовими хірургами.</p> <p>ПК 06. Ведення хворих в пери- та післяопераційному періоді.</p>

IV. ЗМІСТ ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Курс 1	Загальні знання з отоларингології	
Мета	Розуміння основних засад розвитку патології ЛОР-органів, принципів проведення основних та додаткових діагностичних методів діагностики в ЛОР-практиці, принципів фармакотерапії захворювань ЛОР-органів та надання невідкладної допомоги	
	Знання	Вміння
	<ol style="list-style-type: none"> 1. клінічні і функціональні методи дослідження в отоларингології; 2. причини виникнення патологічних процесів верхніх дихальних шляхів 3. обладнання операційних, хірургічній інструментарій, який використовується при різних операціях на ЛОР-органах; 4. основи експертизи тимчасової і постійної непрацездатності. 5. принципи підготовки хворих до операції і ведення в післяопераційному періоді; 6. питання асептики; 7. засоби і методи знеболювання при ЛОР-операціях. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. отримати інформацію про захворювання, виявити загальні і специфічні ознаки захворювання, особливо у випадках, що потребують невідкладної допомоги, або інтенсивної терапії; 2. оцінити важкість стану, прийняти необхідні міри для виведення хворого з цього стану, встановити обсяг і послідовність реанімаційних заходів, надати необхідну термінову допомогу при анафілактичному шоку, гострій кровотечі, гострій серцевій і дихальній недостатності, гострих інтоксикаціях; 3. визначити необхідність і обсяг спеціальних методів дослідження (лабораторних, функціональних, променевих та інш.), інтерпретувати їх результати; 4. скласти звіт про свою роботу, провести її аналіз; 5. читати рентгенограми, томограми, МРТ, КТ ЛОР – органів.

Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур
1.	Проведення реанімаційних заходів, проведення серцево-легеневої реанімації	A	15
2.	Контроль та лікування інфекційних захворювань	A	-
3.	Основи клінічної фармакології та фармакоекономіки	A	-
4.	Переливання крові та кровозамінників	A	-
5.	Основи онкології	A	-
6.	Загальні принципи хірургічних втручань на ЛОР-органах	A	-
7.	Основи пластично-реконструктивної хірургії	A	-
8.	Основи паліативної медицини	A	-
9.	Принципи орального та парентерального харчування	A	-
10.	Принципи контролю якості медичної допомоги	A	-
11.	Принципи медичної етики	A	-
12.	Медична атестація та медичне право	A	-
13.	Основні лабораторні дослідження.	A	-
14.	Оцінка групи крові та резус – приналежності	A	10
15.	Самостійне виконання переливання крові	A	5
16.	Серологічні тести та їх оцінка	A	20
17.	Проведення виявлення культури бактерій і грибів	A	15
18.	Вибір антибіотикотерапії, антибіотикограма, антибіотикорезистентність	A	-
19.	Аналіз онкомаркерів	A	15
20.	Алергічні проби та їх інтерпретація	A	15

21.	Основи лабораторної оцінки гемостазу	А	-
Курс II		Отологія	
Мета	Оволодіння знаннями та вміннями, що дозволять здійснювати консервативну та хірургічну допомогу хворим з гострими та хронічними захворюваннями вуха		
Знання		Вміння	
<ol style="list-style-type: none"> 1. топографічну і клінічну анатомію, фізіологію, вуха та їх відмінності у віковому аспекті; 2. клінічну симптоматику, діагностику і лікування основних захворювань зовнішнього, середнього і внутрішнього вуха, і клінічні прояви у віковому аспекті; 		<ol style="list-style-type: none"> 1. провести акуметрію; 2. розшифрувати тональну порогову і надпорогову аудіограму; 3. оцінити тимпанограму, дані акустичної рефлексометрії; 4. дослідити спонтанні вестибулярні розлади; 5. обстежити вестибулярний апарат за допомогою експериментальних вестибулярних проб (обертальна, калорична, пресорна, отолітова проби); 6. дослідити ністагм; 7. провести пальпацію і перкусію сосковидного відростка; 8. провести отоскопію; 9. провести отомікроскопію; 10. виконати зондове обстеження перфорації над барабанної порожнини; 11. виконати тимпанопункцію, мірінготомію, шунтування барабанної порожнини; 12. виконати транстимпанальне введення лікувальних розчинів; 13. зупинити кровотечу з вуха; 14. виконати продування слухових труб за Політцером; 15. виконати катетеризацію слухової труби з введенням лікувальних розчинів у слухову трубу; 16. провести пневмомасаж барабаних перетинок; 	

		17. накладати різні види пов'язок вуха, які використовуються в отоларингології.	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур
Клінічний огляд			
1.	Отоскопія	A	100
2.	Отоендоскопія	A	50
3.	Мікроскопія	A	20
4.	Оцінка слуху	A	50
5.	Акуметрія	A	50
6.	Тестування камертонами	A	50
7.	Тональна порогова аудіометрія	A	50
8.	Надпорогова аудіометрія	A	15
9.	Імпедансометрія	A	20
10.	Аудіометрія викликаної реакції (КСВП, ССВП, ДСВП)** <i>**за умов використання телемедицини у співпраці з медичними закладами, які мають необхідне технічне забезпечення, на підставі укладеної угоди.</i>	A	15
11.	Отоакустична емісія (ОАЕ) ** <i>**за умов використання телемедицини у співпраці з медичними закладами, які мають необхідне технічне забезпечення, на підставі укладеної угоди.</i>	A	15
12.	Оцінка функції органу рівноваги	A	50
13.	Спонтанний ністагм	A	20
14.	Позиційний ністагм	A	20
15.	Калориметричні проби	A	15
16.	Електроністагмографія** <i>**за умов використання телемедицини у співпраці з медичними закладами, які мають необхідне технічне забезпечення, на підставі укладеної угоди.</i>	A	15
17.	Інтерпретація рентгенівських знімків, КТ, МРТ.	A	50
Консервативне лікування			

18.	Гострі та хронічні запальні захворювання зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха	В	100
19.	Гострої сенсоневральної приглухуватості	В	50
20.	Шум у вухах	В	50
21.	Запаморочення та порушення рівноваги	В	25
22.	Парез і параліч лицьового нерву	В	5
23.	Післяопераційний догляд за хворим після втручань на вусі	В	10
24.	Особливості діагностики та лікування захворювань вуха у віковому аспекті	А	-
Хірургічне лікування			
25.	Місцева та регіональна анестезія	В	30
26.	Лікування травм зовнішнього вуха	В	30
27.	Видалення екзостозів	В	5
28.	Меатопластика	С	5
29.	Видалення стороннього тіла	А	20
30.	Видалення поліпів з слухового ходу	А	10
31.	Мірінготомія	А	15
32.	Встановлення вентиляційного шунта	А	10
33.	Відновлення цілісності барабанної перетинки при лінійному розриві	А	10
34.	Тимпанотомія	С	-
35.	Антротомія	С	-
36.	Мастоїдектомія	С	-
37.	Тимпанопластика з реконструкцією кісточкового ланцюга	С	-
38.	Декомпресія лицьового нерва*** <i>***за умов використання телемедицини у співпраці з медичними закладами, які мають необхідне технічне забезпечення, на підставі укладеної угоди.</i>	С	-
39.	Отопластика	С	-
40.	Периаурикулярні нориці	С	-
Посттравматичні відновлювальні операції			
41.	Вушної раковини	В	10
42.	Зовнішнього слухового проходу	В	5
Хірургія новоутворень			

43.	Вушної раковини	С	-
44.	Зовнішнього слухового проходу	С	-
45.	Середнього і внутрішнього вуха	С	-
Курс III		Ніс і приносіві пазухи	
Мета	Оволодіння знаннями та вміннями, що дозволять здійснювати консервативну та хірургічну допомогу хворим з гострими та хронічними захворюваннями носа та приносівих синусів.		
Знання		Вміння	
<p>1. топографічну і клінічну анатомію, фізіологію носа і приносівих пазух та їх відмінності у віковому аспекті;</p> <p>2. клінічну симптоматику, сучасні методи діагностики і лікування основних захворювань носа і приносівих синусів, і клінічні прояви у віковому аспекті.</p>		<p>1. пальпацію, перкусію носа і приносівих синусів;</p> <p>2. передню, середню, задню риноскопію;</p> <p>3. дослідити дихальну і нюхову функції носа,</p> <p>4. взяти мазки із ЛОР - органів;</p> <p>5. провести пункцію верхньощелепної порожнини;</p> <p>6. провести трепанацію лобної пазухи;</p> <p>7. дослідити носову порожнину та носоглотку ендоскопом;</p> <p>8. провести анемізацію слизової оболонки носа;</p> <p>9. виконати вазотомію нижніх носових раковин, турбінопластику;</p> <p>10. зупинити носову кровотечу;</p> <p>11. виконати задню і передню тампонаду носа;</p> <p>12. виконати редресацію кісток носа;</p> <p>13. виконати репозицію кісткових відламків носа;</p> <p>14. накласти різні види зовнішньої марлевої пов'язки на обличчя, які використовуються в отоларингології.</p>	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур
Клінічний огляд			
1.	Передня та задня риноскопія	А	100

2.	Ендоскопія носової порожнини, носоглотки та приносних пазух	A	50
Функціональні тести			
3.	Риноманометрія	A	25
4.	Ольфактометрія	A	20
5.	Оцінка мукоциліарного кліренсу	A	30
Інтерпретація променевих методів візуалізації			
6.	Рентгенографія ППН	A	50
7.	КТ, СКТ, КПКТ носа і приносних пазух	A	50
Інтерпретація даних методів УЗД та МРТ з контрастування та без нього:			
8.	УЗД	A	30
9.	МРТ	A	30
Алергологічні проби			
10.	Оцінка проб з алергенами	A	10
Консервативне лікування			
11.	Фармакотерапія гострих і хронічних захворювань носа і приносних пазух	B	100
12.	Особливості діагностики та лікування захворювань носа та приносних пазух у віковому аспекті	A	-
Хірургічне лікування			
13.	Місцева та регіональна анестезія	A	20
14.	Зупинка носових кровотеч	A	20
15.	Передня і задня тампонада	A	20
16.	Сторонні тіла та їх видалення	A	15
17.	Поліпектомія	B	-
18.	Хірургія носових раковин	A	10
19.	Розріз і дренивання абсцесу носової переділки	A	20
20.	Септопластика	B	20
21.	Хірургія ринофімі	C	-
22.	Ендоскопія приносних пазух	C	20
23.	Пункція та промивання верхньощелепних пазух	A	20
24.	Гайморотомія	B	10
25.	Пункція лобної пазухи	B	-
26.	Зовнішній доступ до лобної пазухи	C	-

27.	Ендоскопічні втручання на решітчатому лабіринті	С	5
28.	Інтраназальна етмоїдотомія (ендоскопічно)	С	5
29.	Фронтотомія (ендоскопічно)	С	5
30.	Хірургія клиноподібної пазухи	С	5
31.	Закриття ороантрального свища	С	5
32.	Перев'язка зовнішньої сонної та решітчастої артерій	С	-
33.	Орбітальна декомпресія	С	-
34.	Дакріоріноцистостомія	С	-
Онкохірургія ЛОР-органів:			
35.	Бічна ринотомія	С	-
36.	Декомпресія орбіти	С	-
Травми ЛОР-органів			
37.	Реконструктивно-відновна хірургія посттравматичних ушкоджень носа та приносових пазух	С	10
38.	Пошкодження м'яких тканин обличчя	В	30
39.	Переломи носа	В	20
40.	Розтин гематоми носової переділки	В	10
41.	Переломи та пошкодження стінок придаткових пазух носа	С	5
42.	Переломи орбіти	С	5
43.	Переломи кісток виличної дуги	С	5
44.	Декомпресія зорового нерва	С	5
Курс IV		Гортань, трахея	
Мета	Оволодіння знаннями та вміннями, що дозволяють здійснювати консервативну та хірургічну допомогу хворим з гострими та хронічними захворюваннями гортані та трахеї		
Знання		Вміння	

1. топографічну і клінічну анатомію, фізіологію гортані, трахеї та їх відмінності у віковому аспекті;	1. дослідити гортаноглотку;
2. клінічну симптоматику, діагностику і лікування основних захворювань гортані, трахеї і клінічні прояви у віковому аспекті.	2. провести пальпацію гортані, трахеї та граничних областей;
	3. виконати непрямую ларингоскопію;
	4. виконати мікроларингоскопію;
	5. виконати ендоларингеальне вливання лікувальних розчинів;
	6. видалити стороннє тіло з гортані і гортаноглотки;
	7. виконати конікотомію, крікоконікотомію; виконати трахеостомію;
	8. здійснювати заміну трахеостомічної трубки, догляд за трахеостомаю;
	9. накладити різні види пов'язки на шиї які використовуються в отоларингології.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур
---	--	-------------------	--

Клінічний огляд

1.	Непряма ларингоскопія	A	100
2.	Ендоскопічні методи дослідження гортані (фібрларингоскопія гортані та стробоскопія гортані)	B	40
3.	Пряма ларингоскопія	B	20
4.	Мікроларингоскопія	B	30
5.	Спірометрія	B	40
6.	Внутрішньогортанна біопсія	C	15
7.	Ендотрахеальна та ендобронхіальна біопсія	C	10
8.	Електроміографія гортані ** <i>** за умов використання телемедицину співпраці з медичними закладами, які мають необхідне технічне забезпечення, на підставі укладеної угоди.</i>	C	10

Інтерпретація тестів на зображення

9.	Рентгенографія, УЗД, КТ, МРТ дослідження	A	100
----	--	----------	------------

Консервативне лікування

10.	Ендоларингеальне вливання	A	50
11.	Фармакотерапія гострих і хронічних захворювань гортані	B	30

12.	Фоніатричне лікування та логопедія	А	10
13.	Голосові та вокальні вправи, після хірургічних втручань на гортані	А	20
14.	Особливості діагностики та лікування захворювань гортані у віковому аспекті	А	-
Хірургічне лікування			
15.	Місцева та регіональна анестезія	В	30
16.	Видалення сторонніх тіл з гортані, трахеї та бронхів	В	30
17.	Трахеостомія та догляд за трахеостоמוю.	А	30
18.	Хірургічне закриття трахеостоми	В	20
19.	Крикоконікотомія	А	10
20.	Мікроларингоскопічна біопсія	С	10
21.	Оцінка прохідності дихальних шляхів у новонароджених і дітей	В	10
22.	Хірургічне лікування травм гортані	С	10
Онкохірургія			
23.	Внутрішньогортанні операції у випадках доброякісних новоутворень і непухлинних змін	С	10
24.	Часткова резекція гортані	С	10
25.	Хордектомія	С	10
26.	Надскладкова резекція гортані	С	10
27.	Вертикальна резекція гортані	С	10
Радикальні операції			
28.	Тотальна ларингектомія	С	5
29.	Ларингофарингектомія, часткова, повна ларингофаринго-езофагектомія, реконструкція місцевими та віддаленими мікросудинними клаптями.	С	5
30.	Субтотальна ларингектомія	С	5
31.	Реабілітація з використанням голосових протезів	С	5
32.	Лікування ларинготрахеальних стриктур	С	5
33.	Лікування трахео-стравохідних нориць	С	5
Курс V		Ротова порожнина, горло, стравохід	
Мета	Оволодіння знаннями та вміннями, що дозволять здійснювати консервативну та хірургічну допомогу хворим з гострими та хронічними захворюваннями ротової порожнини, горла та стравоходу		
Знання		Вміння	

<p>1. топографічну і клінічну анатомію, фізіологію ротової порожнини, горла, стравоходу та їх відмінності у віковому аспекті;</p> <p>2. клінічну симптоматику, діагностику лікування основних захворювань ротової порожнини, горла, стравоходу, клінічні прояви у віковому аспекті.</p>	<p>1. провести орофарингоскопію;</p> <p>2. дослідити піднебінні мигдалики, провести ротацію;</p> <p>3. провести дослідження смакової функції;</p> <p>4. видалити стороннє тіло з носа, глотки, стравоходу, зупинити кровотечу з глотки;</p> <p>5. провести розтин абсцесу переділки носа;</p> <p>6. провести розтин заглоткового абсцесу;</p> <p>7. провести розтин паратонзиллярного абсцесу;</p> <p>8. провести розтин парафарингеального абсцесу;</p> <p>9. провести аденотомію;</p> <p>10. провести тонзилектомію.</p>
---	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур
---	--	-------------------	--

Клінічний огляд

1.	Огляд тканин ротової порожнини та ротоглотки	А	100
2.	Назофарингоскопія	А	50
3.	Гіпофарингоскопія	А	50
4.	Ендоскопічна оцінка органів ротової порожнини, горла та стравоходу за допомогою гнучкого та жорсткого ендоскопа, включаючи біопсію, мазки, промивання тощо.	А	50
5.	Діагностика периферичної форми розладів сну з апное.	А	10
6.	Оцінка периферичних і центральних порушень мовлення	А	50
7.	Інтерпретація тестів на зображення УЗД, КТ, МРТ	А	100
8.	Особливості діагностики та лікування захворювань ротоглотки у віковому аспекті	А	-

Консервативне лікування

9.	Консервативне лікування гострих і хронічних захворювань ротоглотки	А	100
Хірургічне лікування			
10.	Місцева та регіональна анестезія	В	50
11.	Аденотомія	В	20
12.	Тонзилектомія та тонзилотомія	В	30
13.	Методи зупинки кровотечі після операції на мигдаликах	В	30
14.	Розтин паратонзиллярного, парафарингеального, заглоткового абсцесів	В	30
15.	Розтин внутримигдаликового абсцесу	В	20
16.	Видалення сторонніх тіл	В	30
17.	Хірургічне лікування синдрому апное сну	С	10
Онкохірургія			
18.	Геміглосектомія	С	
19.	Повна глосектомія	С	
20.	Фаринготомія	С	
21.	Повна часткова фарингектомія	С	
22.	Хірургія пухлин носоглотки	С	

**Структура освітньої частини I року підготовки лікарів-інтернів
за спеціальністю «ОТОЛАРИНГОЛОГІЯ»
(Тривалість 3 місяці – 468 годин)**

Структураосвітньої частини інтернатури	Кількість кредитів, годин з них				
	Всього	Лекцій	Практ.	Семінар	Сам. робота
I курс Загальні знання	60 годин	0	29	11	20
II курс Отологія	198 годин	8	70	62	58
III курс Ніс і придаткові пазухи	210 годин	8	75	65	62
Всього	468 годин	16	174	138	140

**Структура освітньої частини II року підготовки лікарів-інтернів
за спеціальністю «ОТОЛАРИНГОЛОГІЯ»
(Тривалість 3 місяці – 468 годин)**

Структура освітньої частини інтернатури	Кількість годин				
	Всього	Лекцій	Практ.	Семинар	Самостійна робота
		Години			
IV курс Гортань, трахея	210 годин	8	75	63	64
V курс Ротова порожнина, горло, стравохід	210	8	75	63	64
Додаткові програми					
Медицина невідкладних станів	15	2	7		6
Клінічна імунологія	5	2	3		
Військово-медична підготовка та військова спеціальна підготовка	10	4	6		
Проміжна атестація	6		6		
Крок 3	6				6
Заключна атестація	6		6		
	468	24	178	126	140

V. ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

№	Назва програми	Обсяг програми (кількість годин, симуляційне навчання, тощо)
1.	Медицина невідкладних станів	15
2.	Військово-медична підготовка та військова спеціальна підготовка	10
3.	Клінічна імунологія	5

**VI. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ
БАЗУЄТЬСЯ ПРИМІРНА ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА
ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ**

1. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я». Наказ МОЗ України від 29 березня 2002 року №117.
3. Постанова Кабінету міністрів України №762 від 07 липня 2021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України № 584 від 30.04.2020 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України №1254 від 22.06.2021 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 17 serpnia 2021 roku za №1081/36/36703) Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію.
7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
8. Basic Otorhinolaryngology: A Step-by-Step Learning Guide, Second Edition (October 11, 2017)
9. <https://www.dec.gov.ua>
10. <http://www.drlz.com.ua>
11. Total Otolaryngology-Head and Neck Surgery (січень2015)
12. https://epos2020.com/Documents/Epos2020_UA.pdf

Аркуш розробників програми:

1. Шидловська Т.А. – д.мед.н., професор, професор кафедри хірургічних хвороб №2
2. Сапіжак І.І. – асистент кафедри хірургічних хвороб №2
3. Двірська О. В. - завідувач відділу інтернатури факультету безперервного професійного медичного розвитку

Обговорена та затверджена на засіданні кафедри хірургічних хвороб №2

«24» червня 2024 р. (протокол № 4)